

ת"פ 18270/06/15 - מדינת ישראל, באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים נגד עודי ח'וויס, דאוד אבו סביתאן, מועתסם אבו הווא

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 18270-06-15 מדינת ישראל נ' ח'וויס (עציר)

לפני כבוד השופט הבכיר אמנון כהן

המאשימה	מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי) ע"י ב"כ עו"ד נתי בן חמו
נגד הנאשמים	1. עודי ח'וויס (עציר) ע"י ב"כ עו"ד מאיה גלעדי 2. דאוד אבו סביתאן (עציר) 3. מועתסם אבו הווא (עציר)

הכרעת דין - בעניינו של נאשם 1

1. נגד הנאשם 1 הוגש כתב אישום מתוקן המייחס לו עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק); ניסיון לחבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(2) לחוק; והתפרעות, לפי סעיף 152 לחוק.

יצוין, כי הנאשמים 2 ו-3 הודו בעובדות כתב אישום מתוקן בשנית והורשעו בעבירות שיוחסו להם (הסדר הטיעון לא התייחס לעונש והטיעונים לעונש בענינים של הנאשמים 2 ו-3 קבועים ליום 9.10.16).

2. כתב האישום המתוקן כולל חמישה אישומים שעניינם השתתפות בהתפרעויות שונות, כאשר לנאשם 1 יוחס רק האישום הראשון, כפי שיפורט להלן.

על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, בשכונת א-טור במזרח ירושלים מתגוררות, בשכנות לאוכלוסייה הערבית, מספר משפחות יהודיות בבתי המכונים "בית חושן" ו-"בית אורות".

בשכונה מצוי באופן קבוע כוח של משמר הגבול וכן מבוצעים בו סיורים של כוחות משטרה וכוחות שונים ורכבי אבטחה של בתי היהודים. מציאות זו קיימת בעתות שגרה, ובעתות חירום או משבר, נוכחים בשכונה כוחות נוספים.

במהלך קיץ 2014, ובמיוחד החל ממועד הירצחו של הנער מחמד אבו חדיר (ביום 2.7.14) וממועד מבצע צוק איתן (להלן - אירועי קיץ 2014), התחוללו בשכונה הפרות סדר רבות במהלכן יודו בקבוקי תבערה, אבנים וזיקוקים לעבר בתי היהודים וכוחות הביטחון שפועלים במקום.

נטען, כי ביום 21.11.14 בסמוך לשעה 18:00, לאחר תפילת ערב שבת, צעדה קבוצה של שמונה אנשים (להלן - המתלוננים) בחזרה מבית חושן בהר הזיתים לכיוון בית אורות דרך רחוב רבעה אל עדוויה. באותה עת, ירד גשם חזק. תוך כדי הליכתם, החלו תושבי המקום ובהם צעירים רבים להתאסף סביב המתלוננים בכוונה לתקוף אותם. אדם בשם באסל סיאד שהיה במקום, נכנס לבית הקפה "קפה נט" שבשכונה, ודרבן את היושבים במקום, וביניהם הנאשמים, לצאת ולהצטרף לאירוע. הנוכחים וביניהם הנאשמים יצאו מבית הקפה כשהם מחזיקים בידיהם חפצים שונים כגון כסאות, חגורה וקרשים.

התוקפים שמספרם הגיע לעשרות אנשים, וביניהם הנאשמים, רצו לעבר המתלוננים ויידו לעברם אבנים, אחר כך זרקו לעבר המתלוננים שני בקבוקי תבערה שהתנפצו והתלקחו על הדרך. המתלוננים החלו לנוס במהירות לכיוון "בית אורות" כאשר התוקפים רודפים אחריהם, משליכים לעברם חפצים ואבנים, וקוראים לעברם, בין היתר, "אללה אכבר".

אחד המתלוננים, א ב, התקשר תוך כדי מנוסתו למכר שלו שהוא שוטר, וביקש את עזרתו. מתלונן אחר, ש ב, נתפס על ידי התוקפים, הופל לארץ, הוכה ונדקר בחפץ חד בגבו. ש ב הצליח לקום ולברוח, ולהתקרב ליתר המתלוננים. המתלונן ד ח הבחין בש ב מתקרב אליו, המתין לו, והמשיך במנוסה יחד עמו. הנאשם 3 רדף אחרי המתלוננים כשמקל בידו, ובאמצעותו, תקף את ש ב בגבו, בעודו במנוסה. משלא הצליח להשיגם, זרק הנאשם 3 את המקל לעבר ד ו. ד ו המשיכו במנוסה ואחד התוקפים התקרב אליהם והכה בעוצמה את ד בראשו, באמצעות חפץ כהה. ד, נפגע מהמכה והתמוטט. בזמן שד היה שרוע על הרצפה הכו אותו התוקפים וביניהם הנאשם 2, בידיהם ובאמצעות חפצים שונים. הנאשם 1, הכה את ד באמצעות קרש מעץ. ד הצליח לקום על רגליו ולנוס לעבר קבוצת המתלוננים עד אשר התקרבו לישיבת בית אורות ובא לקראתם כוח משטרה.

החפץ החד שדקר את ש ב בגבו, חדר לבית החזה, והוא נותח ושהה כשבוע בבית החולים. ד ח, נחבל בראשו ונגרם לו חתך, והוא נזקק לתפרים לאיחוי החתך וכן נחבל בברכו.

3. הנאשם 1 כפר במיוחס לו. הוא אינו חולק על עצם התרחשותו של האירוע המתואר לעיל, אלא טענתו היא, כי הוא לא השתתף בו - לא נטל בו חלק פעיל וגם לא נכח בו באופן פאסיבי.

דין

4. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, שמעתי את העדויות השונות ועיינתי בראיות שהוצגו בפניי, אני מוצא את הנאשם 1 אשם במיוחס לו. אפרט.

5. תחילה, ישנן הודעותיו במשטרה של עד התביעה **סעיד אבו אלהווא** (יצוין, כי סעיד הודה בהשתתפות באירוע דן במסגרת משפטו). ההודעות הוגשו לאחר שבחקירתו הראשית ע"י ב"כ המאשימה, מסר סעיד, כי הוא אינו זוכר מי נכח עמו בהתפרעויות (בע' 21 ש' 16) וכשהוצגו בפניו דבריו בחקירתו השנייה במשטרה, כי היה חבר בחוליה שהתעמתה עם כוחות הביטחון, טען, כי **"את העדות הזאת גבו ממני בלחץ ותחת איומים ברצח ... מי שאיים עלי ברצח זה יחידה מיוחדת בשב"כ, 'ציפורים', 'א-ספיר'"** (בע' 21 ש' 23-24). לשאלה, מדוע לא טען זאת בחקירתו במשטרה או בבית המשפט, ובמקום זאת הודה במיוחס לו, השיב, **"אמרתי לשופטת"** (בע' 21 ש' 31), וחזר על טענתו, כי **"הייתי תחת לחץ ואיומים, רוב מה שאני אמרתי לא היה נכון. לשאלת בית המשפט מה היה נכון ומה לא אני משיב כי אני זוכר"** (בע' 22 ש' 4-5).

6. לנוכח תשובותיו אלה, ולבקשת ב"כ המאשימה, הוכרז סעיד כעד עוין (בהסכמת ב"כ הנאשם 1). בהמשך חקירתו ע"י ב"כ המאשימה, מסר לגבי האירוע, כי בזמן ששיחק קלפים עם חברים בבית הקפה, נכנס באסל סיאד ואמר, **"שיש חבורת מתנחלים שמאיימים ברצח ומנסים לחטוף ילדים ובואו להגן על השכונה"** (בע' 23 ש' 1-4). סעיד אישר, כי הוא וחבריו יצאו מחוץ לבית הקפה והחלו לרדוף אחר המתנחלים, אך לשאלה, האם בין החברים הללו היו הנאשמים, השיב, שאינו זוכר (בש' 8). כשהופנה לכך שבמשטרה מסר את שמו של הנאשם 3, השיב סעיד, **"אמרתי לך שאני הייתי תחת לחץ ואיומים והייתי צריך לצאת מא-ספיר בכל דרך אפשרית"** (בש' 10), וכשהופנה לשמו של הנאשם 1, טען בשנית, **"לא זוכר"** (בש' 12). סעיד הופנה לכך שבחקירתו במשטרה, הנאשם 1 היה השם הראשון שהוא ציין כאשר פירט את שמות חברי החוליה שלו ואת האנשים עמם שיחק עמו קלפים בבית הקפה לפני האירוע. בתגובה, טען סעיד, **"זה לא נכון. לא היה מדובר בחוליה מאורגנת ... נתתי את שמו תחת לחץ ... את העדות הזו גבו ממני תחת לחץ ברצח ותחת לחץ בכללך השם שלי"**. לשאלה מי הפעיל עליו לחץ, השיב **"א-ספיר"** (יחידה בשב"כ) (בש' 17-22).

בהינתן תשובותיו אלה, ובהסכמת ב"כ הנאשם 1, קיבלתי את בקשת ב"כ המאשימה להגשת הודעותיו של סעיד במשטרה, לפי סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971.

7. בהודעתו מיום 7.5.15, בשעה 20:47, שנגבתה בבית המעצר בירושלים, מסר סעיד, כי הוא השתתף בשש התפרעויות בשנת 2014 נגד כוחות הביטחון והמשטרה (במוצג ת/11). סעיד פירט את שהתרחש בכל אירוע, ובהתייחסו לאירוע הראשון בו השתתף, מסר חמישה שמות של משתתפים בו (מחמוד אבו ע'נאם, ח'ליל אלג'יוסי, מהדי אבו אלהווא, לואי אלציאד ועבדאללה אחמד אלהדרה). לגבי שאר האירועים, מסר, כי הוא לא זיהה את הצעירים שהשתתפו בהם, שכן הם היו רעולי פנים.

8. בהודעתו מיום 18.5.15, בשעה 16:45, שנגבתה במתקן כליאה אשקלון, מסר סעיד, כי בשנת 2012 הוא היה חבר בחוליה שהתעמתה עם כוחות הביטחון (לדבריו, הוא לא גויס לחוליה באופן רשמי אלא הצטרף אליה בזמן שהשתתפו בהתפרעויות). סעיד מסר שמות של 14 חברים בחוליה, וביניהם, ציין גם את הנאשמים 2 ו-3 (במוצג ת/12).

ש' 14 וש' 32). לאחר מכן, הרחיב בנוגע להתפרעות בחודש הרמדאן 2014, במהלכה נזרק מטען צינור לעבר כוחות הביטחון ועל התפרעות שהתרחשה לאחר הלווייתו של הנער מוחמד אבו חדיר (בשתי ההתפרעות הוא עצמו יידה אבנים). סעיד הוסיף, כי **"מהיום הזה ולתקופה של שלושה שבועות בתקופת הרמדאן היו התפרעותות של צעירים נגד כוחות הביטחון בא-טור"** וכי **"אני השתתפתי בהתפרעותות בתקופה ההיא עם חברי החוליה הנ"ל: "עודי גלאל גיוסי [צ"ל חיוסי] [הנאשם 1], בן 21, גר בא-טור עובד בשטיפת רכבים, דאהוד אבו סביתאן [הנאשם 2], מועתצם אבו אלהווא [הנאשם 3]"** (בש' 72-78). כן פירט שמות של תשעה צעירים אשר השתתפו בעימותים אך אינם משתייכים לחוליה שלו. לשאלה, מה ביצע כל אחד מחברי החוליה שלו במהלך העימותים, השיב: **"אני זרקתי אבנים ומולוטובים במהלך התקופה ההיא, ולפי מה שאני זוכר זרקתי 6 מולוטובים ב-6 אירועים שונים; עודי חוסי [הנאשם 1], גם הוא זרק אבנים ומולוטובים איתי לעבר כוחות הביטחון"; "דאהוד אבו סביתאן [הנאשם 2] זרק אבנים ומולוטובים לעבר כוחות הביטחון"** (בש' 94-97).

9. סעיד נתבקש לספר על השתתפותו באירוע של תקיפת יהודים (האירוע המיוחס לנאשם 1). סעיד מסר, כי בחורף 2014 הוא שיחק קלפים בבית הקפה "נט" בא-טור, יחד עם שלושת הנאשמים ועם שלושה נוספים (פירט את שמותיהם) (בש' 110-115). בזמן שהיו בבית הקפה הגיע למקום **"בחור מהשניים ואני לא זוכר מי בדיוק"** - באסל או בנו של באסם אבו חוסי המכונה "מודי" - ו**"אמר שיש מתנחלים בא-טור ואמר לכולם לצאת ולראות מה הסיפור שלהם, בזמן הזה יצאנו אני וחברים שלי ששיחקו איתי קלפים והבחנו ב-6 מתנחלים יהודים"**, במרחק של כ-30 מטרים מהם, מקללים אותם. לדברי סעיד, **"רדפנו אחריהם" והמתלוננים ברחו, ו"אני ואחד מהחברים שלי תפסנו אחד היהודים והתחלנו להרביץ לו"**: סעיד באמצעות קופסת פלסטיק של חלב, מחמד חאלד באמצעות אלה, ו**"גם שאר החברים"** הכו **"בידיים שלהם, במנגל, וברגליים ואבנים"**. סעיד תיאר את האדם אותו הכו, כ**"גובה 1.70, צבע שיער בלונדיני, חובש כיפה, ויש לו פאות עד לפנים, אין לו זקן, מבנה גוף רגיל לא שמן ולא רזה"**. לאחר מכן, הגיעו כוחות משטרה, והם ברחו מהמקום (בש' 116-126). סעיד הוסיף, כי יום לאחר מכן הוא ראה בחדשות שיהודי נדקר באזור הר הזיתים ואת תמונתו של הנדקר, **"אבל אני לא חושב שהיהודי שהיה בתמונה בכתבה הוא אותו יהודי שתקפנו אותו"** (בש' 129-130). סעיד נשאל מי לדעתו דקר את המתלונן והשיב, **"אני חושב שמי שדקר את היהודי הוא מועתצם נמר אבו אלהווא [הנאשם 3] או מחמד באסל"**, שכן **"הם היו יותר בעייתיים ואלו שמחליטים לדקור"** (בש' 134-136).

10. סעיד פירט לגבי התפרעות נוספות בהן השתתף, מה התרחש בכל התפרעות ועם מי הוא פעל.

תחילה, הרחיב בנוגע להתפרעות אליה הצטרפו הנאשם 3 והוא, במהלכה יידו אבנים לעבר משאית להתזת מים של המשטרה (בש' 138-146). לאחר מכן, מסר, כי לאחר מות התינוקת הנאדי אבו סביתאן, הצטרף יחד עם הנאשמים 1 ו-3 לעימותים, במהלכם יידו השלושה מולוטובים ואבנים לעבר כוחות הביטחון. סעיד ציין, כי הוא ראה באזור גם את **"עיסא מחמד אבו גומעה ושניים או שלושה רעולי פנים אחרים שאני לא מכיר"**, וכן ציין את שמותיהם של ארבעה צעירים נוספים שהוא מכיר שהשתתפו באירוע, **"אבל הם היו בצד השני ולא במקום שאני הייתי בו אני וחברים שלי"** (בש' 157-164). כן סיפר, כי לאחר פיגוע הדריסה של עבד אלרחמאן שלודי, נפגש עם שלושת הנאשמים והם יידו אבנים לעבר כוחות הביטחון, ו**"בעימותים השתתפו צעירים אחרים אבל חלק מהם היו רעולי פנים ואני לא מכיר אותם"** (בש' 180-186).

סעיד הוסיף, כי לאחר מות עלי אבו גאנם, הוא נפגש עם הנאשמים 1 ו- 2, והם השתתפו בעימות במהלכו יידו אבנים לעבר כוחות הביטחון, תוך שהוא מציין את שמו של אדם נוסף שהוא מכיר, אותו ראה מיידה אבנים (בש' 193-197). יום לאחר מכן, השתתף סעיד בעימותים **"ביחד עם צעירים נוספים, ואני לא מכיר אותם"**, במהלכם יידה אבנים לעבר כוחות הביטחון (בש' 199-204), ומספר ימים לאחר מכן, נפגש עם הנאשם 1, הנאשם 2 וצעיר בשם מחמד צדקי, והם קיבלו מצעיר אחר, **"זר לא מהכפר גובה בינוני מבנה גוף רגיל שחום בלי זקן או שפם"** שקית ובה 3 מולוטובים מוכנים. הארבעה נפגשו עם מחמד סעיד, ונסעו לכביש המוביל למעלה אדומים ומשם זרקו את המולוטובים לעבר כלי רכב ואוטובוס: **"המולוטובים אני זרקתי, עודי [הנאשם 1] ומחמד צודקי אלזעטרי, דאהוד [הנאשם 2] היה מתצפת בזמן זריקת המולוטובים"**. אחד המולוטובים פגע בגג של אוטובוס ונהג האוטובוס עצר והחל לקלל אותם בערבית. בשלב זה, עזבו את המקום (בש' 206-221).

לבסוף, מסר סעיד, כי כשבוע לאחר מותו של עלי אבו גאנם נפגש עם מחמד מחמוד הדרא, סמיר מחמוד אבו ג'אנם ורשיד מחמד אלהדרא ב"קפה עטיה". הארבעה שיחקו קלפים ובמהלך המשחק הגיעו הנאשם 1 וראפת אבו גומעה. הוא יצא איתם מבית הקפה ושם ראה את מחמד יאסר אבו אלהווא **"והשלושה אמרו לי שהם רוצים ללכת לזרוק מולוטובים"**. הקבוצה יצאה לאזור בית החולים מקאסד וחיכתה להגעת רכב כוחות הביטחון שעובר שם בקביעות, ו**"בזמן ההמתנה ראיתי שמחמד יאסר אבו אלהווא נעלם"**. סעיד תאר כיצד הכינו את בקבוקי המולוטוב וכי **"כל אחד מהשלושה תפס מולוטוב מוכן"** והם זרקו את הבקבוקים לעבר ג'יפ של משמר הגבול שעבר במקום (בש' 227-248).

11. לקראת סוף החקירה, נשאל סעיד לגבי השתייכותו של הנאשם 1, והשיב, כי בשנת 2010 או 2011 היה הנאשם 1 חבר בחולייה של פאדי אבו לאפי, בה היו חברים שלושה נוספים (סעיד פירט את שמותיהם), ו**"במסגרת פעילותם בחולייה זו זרקו הפעילים אבנים והשתתפו בעימותים נגד כוחות הביטחון"** (בש' 274-281).

12. ב"כ המאשימה ביקש להעדיף את גרסתו המוקדמת של סעיד במשטרה על פני גרסתו המאוחרת בבית המשפט, ואילו ב"כ הנאשם 1 ביקשה לדחות גרסה זו, בהדגישה, כי לא מדובר ב**"10 קלאסי"**, שכן סעיד אינו מכחיש את דבריו במשטרה אלא טענתו היא, כי מסר דברים לא נכונים בשל לחץ שהופעל עליו (בע' 24 ש' 8). בשאלה אילו מהגרסאות יש להעדיף, אני מוצא, כי הכף נוטה לטובת גרסתו במשטרה. התרשמתי לחיוב ממהימנות הדברים שמסר סעיד במשטרה, ואני סבור, כי מסר דברי אמת. הודעותיו היו מאוזנות ועקביות, וסעיד שזר בהן פרטים רבים ותיאורים אותנטיים, המעידים על מהימנות. כך, ניתן לראות, כי סעיד מנה כעשרה אירועים בהם הוא השתתף, ולגבי כל אחד ואחד מהאירועים הללו, תאר לפרטי פרטים את כל נדבכי האירוע: מה היה הרקע לאירוע, באיזה שלב הוא הצטרף לאירוע, מי היו הנוכחים באירוע, מה היה חלקו של כל אחד מהמשתתפים באירוע (סעיד פירט מה החפץ שזרק כל אחד מהמשתתפים - אבנים, זיקוקים או מולוטובים) וכיצד הסתיים האירוע.

13. בנוסף, ניכר מהודעותיו, כי סעיד לא ניסה להפריז בחלקו של הנאשם 1. הוא לא ציין את הנאשם 1 כמי שהיה חבר עמו בחולייה בשנת 2012, חולייה אשר לדבריו השתתפה בהתפרעויות במהלכן **"יידו אבנים, מולוטובים וזיקוקים"** וחלק מחבריה גם שרפו כלי רכב של יהודים (להבדיל, סעיד כן ציין את הנאשמים 2 ו-3 כחברי אותה חולייה) (בש' 37-40). סעיד אמנם שייך את הנאשם 1 לחולייה אחרת שפעלה בשנת 2010-2011, אך בהתייחסו לפעילותה,

מסר רק, כי **"במסגרת פעילותם בחוליה זו זרקו הפעילים אבנים והשתתפו בעימותים נגד כוחות הביטחון"** (בש' 274-281). הוא לא מסר, שהחוליה זרקה בקבוקי תבערה או ביצעה מעשים חמורים יותר. בהמשך לכך, ניתן לראות, כי סעיד ציין את השתתפותו של הנאשם 1 רק בחלק מהאירועים אותם תיאר, וגם בהתייחסו לאירוע דנן, כאשר נשאל מי לדעתו דקר את המתלונן, לא העלה כאפשרות את הנאשם 1, אלא ציין משתתפים אחרים (את הנאשם 3 ומחמד יאסר), זאת **"מכיוון שמבין כל הצעירים שהיו והשתתפו בקטטה, מועתצם ומחמד יאסר הם היותר בעייתיים ואלו שמחליטים לדקור"** (בש' 134-136). יש בכל אלה להפיג את החשש מפני הפללת שווא ולהקים את הרושם, שסעיד לא ביקש לטפול על הנאשם 1 מעשים שלא ביצע, אלא תיאר את הדברים כהווייתם.

14. כאמור, במהלך חקירתו ע"י ב"כ המאשימה, העלה סעיד את הטענה, כי הוא מסר את דבריו המפלילים לאחר שהשב"כ הפעיל עליו לחץ ו"איים עליי ברצח" (בע' 21 ש' 23-24). סעיד הוסיף, כי שמו של הנאשם 1 היה חלק מרשימה של שמות שהציג בפניו חוקר השב"כ, אותם נתבקש להפיל: **"זה היה לפי הסדר שהם הביאו לי את השמות, הביאו לי הרבה שמות, גם עליהם אמרתי שהיו מעורבים ולא באמת היו מעורבים"** (בע' 26 ש' 8-10). לנוכח טענתו זו, הגיש ב"כ המאשימה (בהסכמת ב"כ הנאשם 1) את זיכרון הדברים שנכתב בנוגע לחקירתו של סעיד בשב"כ ביום 18.5.15, ובהמשך, לבקשת ב"כ הנאשם 1, הגיש את כל זיכרונות הדברים בנוגע לחקירותיו של סעיד בשב"כ (במוצג ת/13, יצוין, כי חקירות השב"כ אינן מוקלטות).

15. לאחר שעיינתי בקפידה בזיכרונות הדברים, נחה דעתי, כי חקירותיו של סעיד בשב"כ התנהלו כשורה, מבלי שהופעל עליו לחץ בלתי סביר או חריג. אדרבה, ניתן להתרשם, כי החקירות התנהלו באווירה טובה, וכך, לדוגמה, בחקירתו הראשונה ביום 6.5.15 (בשעה 11:00), במהלכה עמד סעיד על הכחשתו את מעורבותו בהתפרעויות, נערכה עמו שיחה בנושא כדורגל והחוקר אף צפה עמו בתקציר של משחק (בסעיף 31). גם בחקירתו השנייה ביום 7.5.15, לאחר שסעיד החל לשתף פעולה והודה בידיו אבנים במספר הזדמנויות, נאמר לסעיד, שההחלטה שקיבל היא החלטה נכונה ובוגרת, והחוקר שוחח עמו על כדורגל והשניים צפו בתקציר של משחק (בסעיפים 4-5). כן ישנם דבריו של רס"ר היתאם טרודי, חוקר המשטרה אשר חקר את סעיד מספר שעות לאחר חקירתו המפלילה השנייה בשב"כ (ביום 18.5.15), כי **"לא זכור לי משהו מיוחד, חקירה רגילה על פי חוק ... לא זכור לי בחקירה בן אדם לחוץ"** (בע' 39 ש' 14 וש' 31) (סעיד נחקר ע"י השב"כ בשעה 10:40 וע"י המשטרה בשעה 16:45, ר' במוצגים ת/12 ו-ת/13). דברים אלה, משתלבים עם העובדה, שסעיד לא העלה בשתי חקירותיו במשטרה - לא ביום 7.5.15 ולא ביום 18.5.15 - את הטענה, כי חוקרי השב"כ איימו עליו ברצח, וגם במשפטו שלו, לא עשה כן אלא הודה בעבירות שיוחסו לו (ובכללן בהשתתפותו באירוע דנן).

16. הבחנתו המדוקדקת של סעיד בנוגע לכל אירוע ואירוע - מה היו מעשיו קודם לאירוע; בלוויית מי הגיע לאירוע; מי השתתף בכל אירוע (סעיד ציין את השתתפותו של הנאשם 1 רק בחלק מהאירועים); ומה ביצע כל משתתף בכל אירוע - תומכת גם היא במסקנה, כי סעיד מסר דברי אמת ושוללת את הטענה לפיה הוא ציין את מעורבותו של הנאשם 1 ושל מעורבים נוספים **"לפי הסדר שהם הביאו לי את השמות"** (בע' 26 ש' 9). גם הטענה, לפיה החוקרים בשב"כ ובמשטרה ניסחו את השאלות באופן שסעיד היה רק צריך להשיב "נכון או לא נכון" (בע' 26 ש' 17 וש' 27), אינה מתיישבת עם התיאור המפורט והאותנטי שסיפק סעיד, וכך לדוגמה, כאשר תיאר אירוע של זריקת בקבוקי מולוטוב לעבר ג'יפ של משמר הגבול, ציין סעיד, כי **"בזמן ההמתנה ראיתי שמחמד יאסר אבו אלהווא נעלם"** (במוצג ת/12 ש' 240 ובמוצג ת/13 סעיף 31(12)(7)). אם אכן בדה סעיד את השתתפותם של מעורבים שונים לפי רשימה של שמות

שהונחה בפניו, ספק האם היה אומר משפט כאמור, וספק גדול יותר, האם חוקרי השב"כ או המשטרה היו "מכתיבים" לו משפט כאמור.

17. מסקנה זו עולה אף ביתר שאת עת עסקינן בדברים שמסר סעיד בנוגע לאירוע דנן. סעיד מסר בחקירתו בשב"כ, כי הוא "הכה את היהודי בקופסת פלסטיק המשמשת לחלב. מחמד ח'אלד הכה את היהודי באלה. כמו כן, יתר האנשים הכו את היהודי בידיהם, רגליהם, במנגל ואבנים. הנדון אינו זוכר בדיוק באילו אמצעים השתמש כל אחד מהתוקפים" (בסעיפים 7 ו-8 לחקירתו מיום 18.5.15). בנוסף, סעיד "ציין, כי במהלך הקטטה לא הבחין בדקירה של היהודי אך הבין כי היהודי נדקר רק לאחר שראה את הכתבה באתר החדשות" וכי הוא "מניח כי מי שדקר את היהודי הוא מעתסם נמר אבו הלהוא או מחמד יאסר אבו אלהוא" (ההדגשות שלי - א' כ') (בסעיף 13). סבורני, כי דבריו אלה של סעיד - כי אינו זוכר באיזה אמצעי תקף הנאשם 1 את המתלונן, כי לא הבחין בדקירה עצמה וכי הוא אך יכול לשער מי דקר את המתלונן - מעידים באופן מובהק, כי לא הופעל עליו לחץ להפיל את הנאשם 1 (או אחרים) ושוללים את האפשרות, שהחוקרים ניסחו עבורו את המשפטים וסעיד נדרש רק לאשר אותם.

18. לכל אלה מצטרף האופן ההדרגתי בו חשף סעיד את הדברים בפני השב"כ. ניתן לראות, כי בהתייחסו למעשיו שלו, בחקירותיו ביום 3.5.15, ביום 4.5.15, ביום 5.5.15 וביום 6.5.15 הכחיש סעיד את השתתפותו בעימותים; בחקירותיו ביום 7.5.15 הודה בידי אבנים במספר אירועים אך עמד על כך שלא יידה בקבוקי תבערה או זיקוקים; ובחקירתו ביום 18.5.15 הודה, כי יידה גם בקבוקי תבערה. מבחינת המשתתפים באירועים, בחקירתו ביום 7.5.15 בשעה 11:05, הכחיש סעיד, כי הוא פעל יחד עם באסל וכי היה חבר בחוליה של חליל ג'יוסי; בחקירתו בשעה 13:30 מסר שמות של חמישה שהשתתפו עמו בעימותים (מחמוד אבו ע'נאם, לואי אלציאד, מהדי אבו אלהוא, ח'ליל אלג'יוסי ועבדאללה אחמד אלהדרה), ולגבי שאר העימותים, מסר, כי הוא לא זיהה את הצעירים שהשתתפו בהם; בחקירתו ביום 18.5.15, כבר מסר סעיד את שמותיהם של חברי חוליתו (בעבר ובהווה) ובהתייחסו לאירועים השונים, ציין את שמותיהם של המשתתפים השונים. לענייננו, ציין סעיד את השתתפותו של הנאשם 1 בחלק מהאירועים, ובפרט, באירוע של תקיפת המתלוננים.

19. חשוב להדגיש, כי במהלך חקירתו ביום 5.5.15, נאמר לסעיד, שבאסל סיאד נמצא גם הוא בחקירה, וסעיד בתגובה, מסר, שהוא לא ידע זאת (בסעיף 36). בנוסף, בחקירתו השנייה ביום 6.5.15 (בשעה 15:00), נאמר לסעיד, שבאסל החל להודות והוא מוסר פרטים בעניין מעורבותו שלו ומעורבותו של סעיד בעימותים, וכך גם החוקר הראה לסעיד את באסל בחדר החקירה, מצביע על מקומות שונים במפת א-טור (בסעיף 23 וסעיפים 30-34). כאמור, בחקירתו הבאה ביום 7.5.15, החל סעיד לשתף פעולה ולספר על מעורבותו באירועים ואף מסר שמות של חמישה אשר השתתפו עמו בעימותים, אם כי, היו אלה שמות של מי שהיה ידוע לו, כי הינם עצורים (ר' בסעיף 30 לחקירתו מיום 3.5.15 ובסעיף 19(6) לחקירתו השנייה מיום 7.5.15). רק לאחר שבפתח חקירתו ביום 18.5.15, נאמר לסעיד, כי נעצרו פעילים נוספים ונתקבל מידע חדש אודות הפעילות, הוא החל למסור שמות נוספים, ובכלל זה, גם את שמו של הנאשם 1. השתלשלות זו, מצביעה על מהימנותם וכנותם של דבריו המפלילים של סעיד, ומקימה את הרושם, כי סעיד סיפר על חלקו בהתפרעויות ועל חלקו של הנאשם 1, לאחר ששקל את מצבו והגיע למסקנה, כי מוטב לו לספר את כל הידוע לו.

20. לבסוף, אין להתעלם מן העובדה, שבעדותו בבית המשפט, סעיד לא שלל לחלוטין את השתתפותו של הנאשם 1 באירוע. כך, מסר, כי אינו זוכר האם הנאשם 1 היה בבית הקפה, ולשאלת ב"כ הנאשם 1, **"אבל עודי לא בא איתך לרדוף אחרי היהודים"**, הגיב: **"היו הרבה אנשים, היה גשם"**. משכך, נשאל, האם ראה את הנאשם 1, והשיב **"במקום לא. לשאלת בית המשפט אני משיב כי אני לא זוכר האם ראיתי את עודי באותו יום"** (בע' 27 ש' 13-16). לשאלה המפורשת, האם ראה את הנאשם 1 מכה יהודים, השיב: **"אני לא ראיתי אף אחד טוב, מזג אוויר היה גשום סוער והיה מדובר בשעות הערב ... לשאלת בית המשפט האם יכול להיות שעודי היה שם ולא ראיתי אני משיב כי אני לא ראיתי אף אחד"** (בש' 22-23). תשובותיו אלה מובילות גם הן למסקנה, כי השינוי שחל בגרסתו של סעיד נבע אך מכך שאין זה נוח לו לחזור על דבריו המפלילים כנגד הנאשם 1, ולא משום שאין בגרסה אמת.

21. לפיכך, אני מוצא להעדיף את גרסתו של סעיד במטרה על פני גרסתו המאוחרת בבית המשפט.

22. כידוע, סעיף 10א(ד) לפקודת הראיות קובע לגבי אמרה בכתב שנתן עד מחוץ לבית המשפט, כי **"לא יורשע אדם על סמך אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה"**. בנוסף, סעיף 54א(א) לפקודת הראיות קובע, כי **"בית המשפט לא ירשיע נאשם על סמך עדותו היחידה של שותפו לעבירה, אלא אם מצא בחומר הראיות דבר לחיזוקה"**. לגבי מצב דברים זה, בו הדרישה לדבר לחיזוק נובעת משני מקורות שונים, קבע בית המשפט העליון, כי החיזוק הנדרש אינו "עולה כיתה" לכדי דרישת סיוע, אלא יש צורך ב"חיזוק מוגבר" (ע"פ 4428/13 שטרית נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 30.4.14, בפסקה 36). נפסק, כי אין מניעה, ש"אותה ראה גופה תשמש בשני 'כתרים' של 'דבר חיזוק' - הן לעניין אמרה שנתקבלה כראיה לפי סעיף 10א והן לחיזוק הנדרש לפי סעיף 54א(א)" וכי **"מידתו של החיזוק הנדרש למקרה כזה עומדת ביחס ישיר למידת האמון שרוחש בית המשפט לאמור באמירת השותף, שעליה תושטת ההרשעה, ומידת אמון זו נקבעת הן על-פי תוכנה של האמרה וסממני האמת שבה והן מיתר הראיות, שהובאו לפני בית המשפט"** (ע"פ 209/87 שחאדה נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 18.11.87, בע' 596).

23. תוספת ראייתית מחזקת את מוצא בעדותו של עד התביעה **באסל סיאד** (יצוין, כי באסל הודה במשפטו בהשתתפותו באירוע). באסל מסר לגבי האירוע, כי המתלוננים נכנסו לשכונה והחלו לקלל תוך כדי הליכתם לכיוון בית חושן. בדרכם חזרה מבית חושן **"הם חזרו על אותו סיפור וההליכה שלהם העידה על בעיות. אחרי שהם חזרו כל הכפר יצא לראות אותם כולם היו בחשש שיעשו משהו. כולם תקפו אותם"** (בע' 32 ש' 11-13). לשאלה, מי תקף את המתלוננים, השיב: **"אני ומלא אנשים, לא יודע מי. אני והבחור הזה (מצביע על הנאשם 1)"** (ההדגשה שלי - א' כ') (בע' 32 ש' 19). כן ציין באסל את שמם של הנאשם 3 וסעיד כחלק מהתוקפים. לאחר מכן, נשאל מה היה חלקו של הנאשם 1, ובתגובה, החל לספר על הלחץ הרב שהופעל עליו בחקירתו בשב"כ: **"היו מנסים להפיל אותנו אומרים למישהו שהשני הפליל אותו ... אני הודיתי על מה שאני עשיתי אני בעצמי אבל לא האמינו לי. אמרו לי זהו סיימת חקירה"**. באסל טען, כי מחקירה זו הועבר לחקירה אחרת, שם טענו בפניו החוקרים, כי הם אנשי התנזים. בדיעבד התברר, כי היו אלה אנשי שב"כ. לדבריו, אותם חוקרים, **"היו אומרים לנו שאם אנו לא מודים ואומרים מה עשינו יצא לנו שם של בוגדים ומשתפי פעולה. ניסו להלחץ אותנו נפשית להוציא ממנו מידע, הושיבו אותי שעות על גבי שעות. יש דברים שלא קרו אבל הגזמתי בהם וסיפרתי יותר מידי ... חשבתי את עצמי בטעות שאני הייתי אצל התנזים רציתי שייקחו עליי תמונה חיובית, רשם חיובי ולא יחשבו כי אני משתף פעולה או בוגד"** (בע' 32 ש' 24 עד ע' 33 ש' 7).

24. בהמשך חקירתו, טען באסל, **"אני לא ראיתי שהוא [הנאשם 1] תקף אבל אני אמרתי את זה כי היו מלא אנשים, ראיתי אותו שהוא בכפר אבל לא ראיתי שהוא תוקף"** (בע' 33 ש' 11-12), ולשאלת בית המשפט, הבהיר, **"ראיתי אותו איפה שהייתה תקיפה אבל לא ראיתי אותו תוקף"** (בש' 13). באסל הוסיף ותאר את החפצים באמצעותם הכו את המתלוננים - **"מקל עץ, חגורה שהייתה, היה איזשהו שולחן קטן, בקבוק תבערה ראיתי שתופסים אבל לא ראיתי מי זרק"** (בע' 33 ש' 19 וש' 30-31). כן אישר, כי מסר במשטרה באיזה אמצעי תקף כל אחד מהמשתתפים באירוע את המתלוננים, ובפרט, כי מסר, שהנאשם 1 **"הכה את היהודי בקרש עץ"**, אך חזר על טענתו, כי מסר את הדברים הללו **"תחת לחץ ... הייתה חוקרת שאיימה כי היא מסלקת את אימא שלי מהעבודה והייתה מקללת"** (בע' 34 ש' 3 וש' 26).

25. אני מוצא להעדיף את דבריו של באסל בפתח עדותו בבית המשפט, כי הנאשם 1 היה אחד מהתוקפים, כמו גם את הדברים שמסר במשטרה, כי הנאשם 1 תקף את המתלונן באמצעות קרש עץ. בעניין זה, מצאתי ליתן משקל רב לתגובתו הספונטנית והאותנטית של באסל בבית המשפט, כאשר בתגובה לשאלה הכללית, מי תקף את המתלוננים, מסר, **"אני ומלא אנשים ... אני והבחור הזה"**, והצביע על הנאשם 1. אם אכן "הגזים" באסל בדבריו בחקירתו בשב"כ בנוגע לנאשם 1, מדוע חזר על כך מיוזמתו גם בבית המשפט? ויודגש בעניין זה, כי באסל נשאל מי תקף את המתלוננים ולא נשאל ספציפית בנוגע לנאשם 1. בנוסף, אם אכן כטענתו, הנאשם 1 אך נכח באירוע ולא תקף את המתלוננים בעצמו, מדוע לא ציין זאת באסל בהזדמנות הראשונה ובמקום זאת ציין באופן חד משמעי את הנאשם 1 כאחד מהתוקפים - הן במילים ("אני והבחור הזה") והן בהתנהגות (הצבעה על הנאשם 1)? מעבר לכך, מדוע לא העלה באסל את הטענה בדבר לחץ חריג שהופעל עליו בחקירתו בשב"כ בחקירותיו במשטרה (כחמש במספר) וגם במשפטו שלו, בחר באסל להודות במיוחס לו ובכלל זה בהשתתפותו באירוע דנן?

26. יש בהתנהלותו זו של באסל להקים את הרושם, כי דבריו בתחילת עדותו בנוגע להשתתפותו הפעילה של הנאשם 1 בתקיפה, היו דברי אמת, וכי השינוי שחל בגרסתו מיד לאחר מכן, נבע מכך, שכדברי ב"כ המאשימה, באסל **"הבין שהוא הפליל את הנאשם באולם בית המשפט והתחיל לסייג את דבריו כדי למזער את הנזק"** (בע' 73 ש' 1-2). גם לגופו, הסברו של באסל בדבר הגורם שהוביל אותו להפליל את הנאשם 1, אינו נראה משכנע, וזאת בלשון המעטה. באסל טען, כי הוטעה לחשוב שהוא נחקר ע"י אנשי התנזים ו"רציתי שייקחו עלי תמונה חיובית, רושם חיובי ולא יחשבו כי אני משתף פעולה או בוגד" (בע' 33 ש' 6-7). ואולם, לא ברור לי, הכיצד הפללת אחרים במעשים שלא ביצעו מעידה שבאסל אינו משתף פעולה ומותירה "רושם חיובי" על "חוקרי התנזים"? אם כבר, אי מסירת מידע ואי הפללת אחרים, כפי שתיאר באסל את התנהלותו בחקירתו הראשונה בפני חוקרי השב"כ, היא אשר היה בכוחה להוביל לכך ש"לא יחשבו כי אני משתף פעולה או בוגד" (בע' 33 ש' 6-7). יתר על כן, אם אכן ביקש באסל ליצור את אותו "רושם חיובי" בפני אנשי התנזים, הרי שהיה הגיוני, שיפריז בנוגע לחלקו שלו, לא בנוגע לחלקם של אחרים. יצוין, כי בדומה לסעיד, השיב באסל בחיוב לשאלת ב"כ הנאשם 1, האם החוקרים בשב"כ ובמשטרה ניסחו את השאלות באופן שבאסל היה רק צריך להשיב "נכון או לא נכון". ברם, גם כאן, מדובר בטענה בעלמא שאין בה ממש, ואחזור ואזכיר, כי באסל הודה במעשים המיוחסים לו במשפטו שלו.

27. הלכה פסוקה היא, כי אמרה של שותף במשטרה המתקבלת מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות, ובית המשפט נותן בה אמון, יכולה לשמש כתוספת ראייתית: **"עדות הטעונה תוספת יכולה לשמש 'תוספת' (לעדות אחרת הטעונה תוספת); ובית המשפט אינו מנוע מלמצוא 'סיוע', 'דבר-מה נוסף' או 'דבר לחיזוק' - הכול לפי העניין**

- לעדותו של שותף לעבירה, בעדותו של שותף אחר לאותה עבירה (ע"פ 804/95 גרינברג נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 28.12.95, בע' 207). כך הוא במקרה דנן, בו גרסתו המפלילה של באסל, תומכת ומשלימה את גרסתו המפלילה של סעיד ומהווה תוספת ראייתית מסוג דבר לחיזוק. יתר על כן, היא אף מהווה תוספת ראייתית מסוג סיוע, בהינתן שהיא מקיימת אחר שלוש הדרישות המצטברות הבאות: מדובר בראיה "עצמאית ונפרדת" מאמרותיו של סעיד; היא מתיישבת עם גרסתו ותומכת בה בנקודה מרכזית ומהותית; והיא קושרת את הנאשם 1 לביצוע העבירה המיוחסת לו (ר' בע"פ 5002/09 מדינת ישראל נ' ז'אנו, ניתן ביום 2.12.10, בפסקה 36).

28. אציין, כי לנוכח המשקל הרב שמצאתי לייחס לגרסתם המפלילה של סעיד ובאסל, לא מצאתי ממש בטענת ב"כ הנאשם 1 לקיומם של מחדלי חקירה בכך שלא בוצעו מסדרי זיהוי ובכך שעובדי בית הקפה לא נחקרו, ומקובל עליי הסברו של החוקר יהודה משרתי, כי לא היה צורך בביצוע פעולות אלה (בע' 30 ש' 27). אוסיף, כי גם אם הנאשם 1 לא שהה בבית הקפה, הרי שעדיין, אין בכך כדי לשלול את האפשרות שהוא השתתף בהתפרעות, ואפנה בעניין זה גם לכך, שבצד הכחשתו של באסל בעדותו, כי הנאשם 1 נטל חלק פעיל בתקיפה, הוא אישר, שהנאשם 1 נכח במקום התקיפה: **"ראיתי אותו איפה שהייתה תקיפה אבל לא ראיתי אותו תוקף"** (בע' 33 ש' 13). בנוסף, לא ברורה לי טענת ב"כ הנאשם 1 לפיה סעיד ובאסל טרם **"קיבלו גזר דין ויש להם מה לחשוש מלהעיד פה"** (בע' 76 ש' 16), ונראה, כי דווקא בחירתם של השניים לחזור בהם מגרסתם המפלילה במהלך עדותם במשפטו של הנאשם 1, מעידה ההיפך. כאן המקום לציין, כי סעיד ובאסל היו אמורים להעיד כעדי תביעה גם נגד הנאשמים 2 ו-3, אך בסופו של דבר עדותם לא נדרשה, לנוכח הודאתם של הנאשמים 2 ו-3 במיוחס להם במסגרת הסדר טיעון, בטרם שמיעת הראיות.

29. תוספת ראייתית נוספת אני מוצא בגרסתו הלא משכנעת של הנאשם 1 ובשינוי שחל בגרסתו במהלך עדותו בבית המשפט. כך, בחקירותיו במשטרה, עמד הנאשם 1 על כך, שהוא כלל אינו מכיר את באסל וסעיד, גם לא את הנאשמים 2 ו-3 (במוצג ת/9 ש' 108-101, הוגשו במסגרת תיק מוצגים מוסכם). הנאשם 1 חזר על כך בהחלטיות גם בעדותו בבית המשפט - **"לא מכיר את סעיד ולא את באסל בכלל"** (ההדגשה שלי - א' כ') (בע' 50 ש' 14) - אך בהמשך עדותו, כשהקשה בפניו ב"כ המאשימה ושאל, הכיצד מסרו השניים לא רק את שמו אלא גם את שמותיהם של הנאשמים 2 ו-3 אשר הודו בביצוע המעשים, נסוג הנאשם 1 מגרסתו הקודמת, וטען, כי הוא כן מכיר את השניים, לדבריו, מתקופת המעצר: **"קודם כל אני לא מכיר אותם מבחוץ וכנראה מישהו אמר להם שיכניסו את שם שלי ככה. ובאסל הזה הוא לא נורמאלי, הוא מג'נון"** (בע' 52 ש' 10-9). בהמשך, לשאלת בית המשפט, הבהיר: **"לפני חודשיים הביאו אותי אצלנו בבית סוהר. ואז אני הכרתי אותו, לא הכרתי אותו לפני"** (בע' 53 ש' 19-18). אני מוצא, כי בחירתו של הנאשם 1 להכחיש באופן גורף את העובדה, שהוא מכיר את סעיד ובאסל, ולחשוף את היכרותו עמם רק "בלית ברירה", בניסיון להסביר מדוע שיצינו דווקא אותו כאחד התוקפים באירוע - נזקפת לחובתו - שכן, אם אכן פגש בהם רק בבית המעצר, מדוע להסתיר זאת? כפי שנקבע לא אחת, **"שקרי הנאשם עשויים לחזק את גרסת התביעה 'מבחינה איכותית' ואף לשמש כסיוע לגרסת התביעה"** (ע"פ 8754/13 סעדה נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 15.1.15, בפסקה 25), וכך הוא במקרה דנן, בו בחירתו של הנאשם 1 להשמיט פרט מהותי ובעל ערך לעניין ביצוע העבירה והוא היכרותו עם התוקפים האחרים - יש בה אף להוות סיוע כנגדו.

מכל מקום, אם אכן הכיר הנאשם 1 את באסל רק **"לפני כחודשיים"** (דהיינו, בסביבות חודש מרץ-אפריל 2016), הרי שליטתו של הנאשם 1 יוצא, כי גרסתו המפלילה של באסל נמסרה כשנה לפני שהשניים בכלל הכירו (באסל נחקר במשטרה בחודש מאי 2015).

30. לך מצטרפת העובדה, שהנאשם 1 לא העלה טענת אליבי ספציפית בדבר מעשיו ביום האירוע, אלא אך טען בכלליות, ש"אני כל הזמן בבית לאחר שחוזר מהעבודה ולא יוצא מהבית בכלל" (במוצג ת/9 ש' 39 ובמוצג ת/10 ש' 14). גם בנוגע לגרסתו זו, נמנע, מסיבותיו השמורות עמו, מלזמן עד הגנה מטעמו שיתמוך בגרסתו זו (כגון מישהו מבני ביתו), וכידוע, "הלכה פסוקה היא, שהימנעות מהזמנה לעשות של עד הגנה, אשר לפי תכתיב השכל הישר עשוי היה לתרום לגילוי האמת, יוצרת הנחה, שדבריו היו פועלים לחיזוק הגרסה המפלילה, בה דוגלת התביעה" (דברי כבוד השופטת מ' בן פורת בע"פ 437/82 סלומון נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 6.4.83), בפסקה 4(ו)). אמנם, מטעם הנאשם 1 העידו מספר עדי הגנה, אשר מסרו כולם, כי הם לא ראו את הנאשם 1 בבית הקפה ביום האירוע. ברם, כפי שיפורט להלן, לא מצאתי ליתן לעדותם משקל רב.

31. **אחמד קראוי** (עד הגנה מס' 1), בעליו של בית הקפה, מסר, כי הנאשם 1 לא נהג לשבת בבית הקפה וכי הוא לא ראה את הנאשם 1 בבית הקפה באותו ערב (בע' 56 ש' 8 וש' 25). ברם, בשים לב לדבריו, כי בערב האירוע בית הקפה "היה מפוצץ, היה מלא אנשים" וכי בתפוסה מלאה, יושבים בו 50 עד 70 איש (בע' 56 ש' 17 וש' 25), הרי שאין בגרסתו לפיה לא ראה את הנאשם 1 כדי לשלול את נוכחותו של הנאשם 1 במקום.

לקוח קבוע בבית הקפה, **מופיד אבו גאנם** (עד הגנה מס' 2), מסר גם הוא, כי הוא לא ראה את הנאשם 1 בבית הקפה ביום האירוע (בע' 59 ש' 28 ובע' 60 ש' 14), אך גם הוא, בדומה לבעל בית הקפה, מסר, שבית הקפה היה מלא (בע' 60 ש' 25). מעבר לכך, יש לשים לב לעובדה, שכאשר נשאל כמה זמן ישב בבית הקפה ביום האירוע, השיב מופיד, "בדרך כלל אני הולך בשבע לבית הקפה ונשאר עד 12", ולאחר שנאמר לו ע"י ב"כ המאשימה, כי האירוע התרחש "הרבה לפני שבע", תיקן את גרסתו, ומסר, "ישבתי כשהם פותחים, ב- 16:00 - 17:00 ... אמרתי לך שבדרך כלל אני הולך משבע עד שתיים עשרה, זה השעות שלי, אבל יש לי ימים שאני יושב מחמש" (בע' 62 ש' 8-13). גרסתו המתפתחת של מופיד, בהתאם לעובדות שהוצגו בפניו, פוגמת במהימנותה ומובילה למסקנה, כי מדובר בעדות מגמתית, שאין ליתן לה משקל רב.

רושם זה עולה ביתר שאת עת עסקינן בעדותו של **פאדי סייד** (עד הגנה מס' 4), אשר בפתח עדותו, אף שנשאל בכלל האם הוא מכיר את הנאשם 1 ומשפחתו, השיב במילים: "הבן אדם הזה אף פעם לא ראיתי אותו בבית הקפה" (בע' 67 ש' 19-20).

32. גם בעדותו של **הנאשם 3** (עד הגנה מס' 3), אין כדי להועיל להגנתו של הנאשם 1. ניתן לראות, כי תחילה, טען הנאשם 3, "כשהייתי בבית הקפה לא ראיתי לא את עודי ולא את האחרים. אני הכרתי אותו רק במעצר" (בע' 66 ש' 1-2). לאחר מכן, טען הנאשם 3, "לא נכנסתי לבית הקפה, עמדתי לפני והדברים האלו קרו לפני שנכנסתי", ומיד לאחר מכן, מסר, "אמרתי שנכנסתי לבית הקפה אבל לא הספקתי לשבת" (בע' 66 ש' 23-29). משכך, עומת עם העובדה, שגרסתו זו אינה מתיישבת עם עובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה, לפיהן הצטרף לאירוע רק לאחר שיושבי בית הקפה יצאו ממנו והחלו לרדוף אחר המתלוננים, ואז, שינה הנאשם 3 את גרסתו וטען, "אני לא נכנסתי לבית הקפה, הייתי ליד ולא הספקתי לשבת שם" (בש' 28). יש בחוסר עקביות זה כדי להחליש את מהימנות הדברים שמסר הנאשם 3 בבית המשפט, ובפרט, את עצם גרסתו (החלשה בלאו הכי), כי הוא לא ראה את המשתתפים באירוע, שכן "במהלך האירוע מי שנכחו באירוע היו רחוקים ממני". בכלליות, עדותו הותירה בי את

הרושם, כי אין זה נוח לנאשם 3 לסבך את הנאשם 1, לאחר שהודה והורשע במסגרת הסדר טיעון.

33. לפיכך, אין בעדויות האמורות כדי לשנות מקביעתי לעיל, כי הנאשם 1 היה בבית הקפה. מכל מקום, גם ללא קביעה זו, אין בעדויות לפיהן הנאשם 1 לא היה בבית הקפה, כדי לשלול את עצם האפשרות שהנאשם 1 השתתף בתקיפה, ואדגיש כאן את דבריו של עד התביעה באסל בעדותו, כי הוא ראה את הנאשם 1 במקום התקיפה. כך, טען, כי **"אני לא ראיתי שהוא [הנאשם 1] תקף אבל אני אמרתי את זה כי היו מלא אנשים, ראיתי אותו שהוא בכפר אבל לא ראיתי שהוא תוקף"** (בע' 33 ש' 11-12), ולשאלת בית המשפט, הבהיר, **"ראיתי אותו איפה שהייתה תקיפה אבל לא ראיתי אותו תוקף"** (ההדגשות שלי - א' כ') (בש' 13).

סיכום

34. לפיכך, על יסוד קביעותיי ומסקנותיי דלעיל, אני מרשיע את הנאשם 1 בביצוע עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק; ניסיון לחבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(2) לחוק; והתפרעות, לפי סעיף 152 לחוק.

ניתנה היום, א' אלול תשע"ו, 04 ספטמבר 2016, בפומבי.